

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА ЧИТАЛИЩЕ „ВИДЕЛИНА-1865” ГР.ПАНАГЮРИЩЕ

за 2021 година

Уважаеми членове на читалище „Виделина”, приятели и
поддръжници,

Измина още една отчетна година от летоброенето на читалище „Виделина-1865”, което съществува вече 157 години и продължава да се води от идеите, заложи от основоположниците му. То е доказало потенциала си да оцелява, да се обновява и развива, да бъде събирателно и знаково място за културната общественост на Панагюрище. Пандемията от коронавирус COVID-19, която обхвана целия свят през 2020 година, преобърна живота на човечеството, отрази се, за съжаление, и върху дейността на читалището. Първоначалните надежди и оптимистичният вариант, че вирусът ще изчезне или поне ще бъде контролиран до няколко месеца, както и надеждите за една нормална творческа 2021 година не се оправдаха. Въпреки усилията на политически, медицински и други авторитети, хората се разделиха на приемащи - спазващи и тотално отричащи, противно на логиката, че кризите и бедствията обединяват. Изминалата 2021 за втора поредна година беше белязана изцяло от кризата COVID-19, която не само отново ни затвори в домовете ни и наложи изолация, но блокира редица дейности и предвидени събития в читалището и културния живот на община Панагюрище.

Дейностите в НЧ „Виделина-1865” спираха и тръгваха. Насрочвани, обявявани и отлагани бяха мероприятия, концерти, фестивали. Дейността на Читалището беше изцяло съобразявана с всички противоепидемични изисквания на национално и на местно ниво. В хода на годината те се променяха много динамично. Някои дейности бяха разрешени за

провеждане, макар и в ограничителен режим, а в следствие отново бяха спрени. Почти цялата година премина в една много различна и непозната за всички ситуация. В такива много бързо променящи се условия е трудно да се правят планове, програми, изкуство и отчетната 2021 година не бе такава, каквато познаваме и каквато ни се искаше да бъде – наситена със събития, изпълнени с публика. Тази сложна отчетна година още един път доказва, че все по-необходимо е читалищата да са адаптивни и динамични, отворени към различни предизвикателства, за да могат да привличат повече хора и да ги приобщават към света на културата и изкуството.

Съгласно ЗНЧ културната дейност на едно читалище се планира в съгласуване с общината годишна програма за дейност за съответната година. Програма, която е отворена система и може да бъде променяна и допълвана в съответствие със създали се обстоятелства. В годишната програма на читалището за 2021г. бяха заложи разнообразни форми на работа: срещи, лектории изложби, концерти, чествания, театрални премиери, премиери на книги, фестивали и други, отложени от 2020г. основни годишнини: 155 години читалище „Виделина-1865”, 70 години смесен хор и навършващите се през 2021г.-145 годишнина от Априлското въстание - над 35 инициативи, без в тази бройка да са включени външните събития, случващи се в Читалището-гостуващи театри, срещи, училищни тържества, концертни програми и др. За съжаление външните изяви на съставите, големите концерти, премиерите на постановките и през не малка част от времето репетициите на съставите бяха ограничени. Отпаднаха заложи в културния календар събития и мероприятия, периодично спирани и подновявани бяха репетициите на съставите.

За втора поредна година бяха отложени двата национални фестивала национален фестивал за хорова песен „България- една безсмъртна песен” и фестивала на старата градска и шлагерна песен „Нежни спомени”, както и парада на духовите оркестри.

Ковид ситуацията отложи за неопределено време не само всички събития по Културния календар на Читалището, но и провеждането на неговото редовно Общо събрание. Общото събрание на читалището беше проведено на 29 юни 2020г. Това стана възможно чрез регламентирани промени в ЗНЧ и указания и инструкции на РЗИ-Пазарджик и МЗ.

В кратките периоди без ограничения и забрани за групови дейности и при спазване на всички протиеоепидемични мерки успяхме да подготвим и организираме следните дейности:

През месец януари, по повод 145 годишнината от Априлското въстание читалище „Виделина-1865” обяви Второ издание на национален литературен конкурс „Априлски камбани”. Конкурсът имаше за цел да се сътворят нови произведения, които да възпяват героичната борба на българите за свобода по време на Априлското въстание, да възвеличават подвига на априлци, да утвърждават идеята, че споменът за съдбовната априлска пролет е жив и звънът на априлските камбани отеква и ще отеква в душите и сърцата на днешните и бъдещи поколения българи. Участваха 38-ма участници от 24 населени места. Свои стихотворения изпратиха творци от гр. Горна Оряховица, гр.София, гр.Козлодуй, гр.Плевен, гр.Раковски, гр.Елхово, гр. Лом, гр.Каварна, гр.Севлиево, гр.Стрелча, гр.Шумен, гр. Айтос, гр.Хасково, гр.Разград ,гр.Хисаря, гр. Котел, гр.Перник, гр. Монтана, с.Енина, общ.Казанлък, гр.Тополовград, гр.Пловдив, с.Сопотот, общ.Рудозем, с.Драгичево, общ.Перник и с. Кърналово, общ. Петрич. Най-малкият участник в конкурса бе на 10 години, а най-възрастният -78-годишен, и двамата са от София. Творбите бяха класирани от жури в състав-Иван Есенски-член на СБП, Мария Бегова и Дочка Кацарева. Наградените автори получиха плакети, дипломи, парични и предметни награди на първо второ и трето място в три категории и специални награди-парични и плакети. На всички участници бяха изпратени грамоти и книги за Панагюрище и панагюрския край.

При строго спазване на всички протиеоепидемични изисквания, за първи път след обявяване на епидемията от COVID-19, в началото на месец юли в салона на Читалището беше организиран празничен концерт под надслов „Да бъде светлина“, посветен на 155 години от създаването на НЧ“Виделина-1865“ и 145 години от Априлското въстание с участие ВГ“Радеан“, с ръководител Анета Калпакова, Духов оркестър „Делчо Радивчев“, с ръководител Димитър Найденов, самодейци от Младежката театрална студия и Самодеен театрален състав с ръководител Дочка Кацарева.

През 2021 г. поради пандемията срещите в литературния клуб и

провеждането на литературен салон бяха ограничени. Проведе се само един литературен салон. В рамките на салона беше представена поетичната книга на Иван Станчев, член на читалището, „Ракхива или Господ е българин“. Книгата е издадена по проект за финансиране на местни творци „Панагюрище – духовност и творчество в едно“ за 2020г. Гост и участник в инициативата бе Деян Неделчев с песните си за България.

Единственото пътуване на читалищен състав извън Панагюрище, с цел участие беше на ДО „Делчо Радивчев“. По покана на община Елин Пелин ДО „Делчо Радивчев“ участва в „Шопски празник – Помни миналото, гради бъдещето, пази традицията! „

По повод 1 ноември – Деня на Народните будители творчески екип от Народно читалище „Виделина-1865“ и Медиен център „Оборище“, гр. Панагюрище засне документален филм „Будителят“. Филм за жизнения път и родолюбивото дело на Сава Радулов – учител, книжовник преводач и книгоиздател. Филмът се излъчи през месец ноември по телевизионно студио „Оборище прим“. Сценарии Дочка Кацарева, участници-самодейци от Театрален състав „Виделина“.

За поредна година читалището ни беше домакин на тържествена церемония в която зрелостниците от Випуск` 2021 на Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм /ПГИТМТ/ получиха своите дипломи за завършено средно образование и свидетелства за професионална квалификация.

Целогодишно Медиен център „Оборище“ бе наш медиен партньор и излъчваше записи на концерти, фестивали и постановки, организирани и реализирани от читалището и самодейните му състави през изминалите години. Друг медиен партньор на читалището е в-к „Време“, който отразяваше и излъчваше на живо в онлайн пространството наши инициативи. Благодарим на Магдалена Джолова и Николай Радулов за приятелството и коректността.

Читалище „Виделина-1865“ бе партньор на СУ „Нешо Бончев“ по НП „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Културните институции като образователна среда“. В дейностите по проекта на сцената на читалище „Виделина“ гостува Хари Ешкенази - цигулар, приятел на децата, вдъхновител на „Фортисимо Клас“ и негов създател.

През отчетната 2021годината читалище „Виделина-1865” с готовност участва в организиране и провеждане на различни инициативи-празници, базари, конкурси на Лайънс клуб Панагюрище, БЧК, училищата от общината, община Панагюрище и др.

Важен фактор в живота на едно читалище са самодейците. Водени от интерес към читалищните дейности и любовта си към изкуството при нас идват самодейци с различни професии, на различна възраст, които работят допълнително и вдъхновено в свободното си време, за да запазят традиции, ценности, духовност, култура. По повод 1 март- Деня самодееца и Баба Марта читалище „Виделина” изненада по домовете им всички свои самодейци с поздравителни адреси и пъстри мартеници, като им пожела здраве, много сценични изяви и пълни зали с публика. По инициатива на екипа на читалището през 2021г. бяха наградени и отличени с почетни грамоти и лични подаръци /ръчни часовници/ самодейците, които през настоящата година навършваха кръгли годишнини-над 60г. Награждаването стана по време на годишния празничен концерт, на сцената на читалището, под аплодисментите на публиката. Това даде началото на една вълнуваща церемония, която надяваме се да се превърне в традиция и всяка година на годишен концерт да аплодираме и награждаваме нашите юбиляри. Твърде нетипичната 2021г. беше изпратена от самодейците с коледни партита, които организираха по групи в репетиционните си зали.

През 2021 г. в читалището макар и разпокъсано, развиваха дейност следните творчески колективи: духов оркестър „Делчо Радивчев”, смесен хор, вокална група „Радеан”, театрален състав „Виделина”, младежка театрална студия, школа „Китара” и литературен клуб. През есента, в началото на новия творчески сезон, под покрива на читалището макар и за кратко развиваше дейността си школа по гайда с ръководител Атанас Младенов , ръководителят на гайдарски състав „Войводите”. Интересът към школата беше голям. Да изучават гайда проявиха интерес и малки и големи. Към настоящия момент школата прекъсна дейността си, поради заетостта на преподавателя, но имаме обещанието , че школата ще възобнови дейността си.

Театралните ни състави също имаха пореден труден сезон. Отчетната година за тях бе определено най-стагнираща от възможност за среща с публика и спектакли и премина основно в „работа в домашна обстановка“, и онлайн поддържащи репетиции, обновяване на реквизити и сценични костюми. За кратко работата на самодейците от ТС „Виделина“ беше възобновена през летните месеци. През м. август театрален състав „Виделина“ проведе кратък творчески лагер в гр.Обзор. В рамките на лагера, освен провеждане на интензивни репетиции на морския бряг и изучаване на песни за пиесата „С чужди драг, вкъщи враг“ групата посети и местни забележителности. Поради динамичната обстановка и повишаващия се брой заболяли в община Панагюрище през есента съставът не поднови репетициите си. Така за втора поредна година двата ни театрални състава не успяха да представят новите си постановки –младежите-„Вестникар ли“ и големите- „С чужди драг вкъщи враг“

Предвид индивидуалната форма на обучение и възможностите на онлайн дейността, при спазване на всички противоепидемични мерки и с най-краткотрайни прекъсвания беше школата по китара и ударни инструменти.

Макар да отчитаме скромна репетиционна и творческа дейност, по отношение на участия и изяви, годината за ВГ „Радеан“ беше буквално оскъдна спрямо предходни години, но по-добра в сравнение със смесения хор, който поради възможност за изяви-местни и национални, през годината не проведе нито една репетиция. Надеждите и прогнозите, че през новия творчески сезон /през есента/ обстановката ще се нормализира, заболяемостта ще спадне, а груповите дейности ще се разрешат и съставите ще започнат репетиции за съвместен концерт с колеги-хористи от гр.Пловдив не се оправдаха. През есента поради усложняване на епидемичната обстановка, отново беше прекратена присъствената репетиционна и творческа дейност на всички читалищни групи, състави, независимо от формата – групова или индивидуална, почти до края на годината. Преустановено беше със Заповед на Министъра на здравеопазването провеждането на всякакви културни и развлекателни мероприятия в помещения на закрито. Отложена бе и премиерата на книгата „Хрониките на Вазовия род“ на Катя Зографова.

Дейността на читалището през 2021г. се осъществяваше под ръководството на Настоятелството. То работеше с диалогичност, отговорност и сътрудничество и проведе четири заседания-две в присъствена и две в неприсъствена форма, вземайки решения за организация на дейността - текущи задачи, организационни и финансови въпроси.

Като членски състав читалището ежегодно отчита динамиката и промените, настъпващи сред членовете му. През 2021 година читалищната организация имаше 172 -ма активни, действителни членове, от които 122 платен членски внос за 2021г. Поради неспазване на чл.11, ал. 2т.1от ЗНЧ т.е. системно неплащане /повече от три поредни години/ на членски внос, както и неучастието им в дейността на читалището, което включва и участие в общи събрания, отпаднаха 17 членове, а за съжаление четирима от членовете ни починаха. Към момента в книгата за регистрация на читалищни членове за 2022г. има записани 151 редовни читалищни членове. Членският внос на читалището, който е с почти символична номинална стойност от 5 лева на година, се събира целогодишно. Тук е мястото да напомним за по-голяма лична отговорност и възискателност за навременно заплащане на членския внос.

Оперативният екип през годината наброяваше 2-ма щатни служители на позиции секретар и хигиенист и 5-ма хонорувани -диригент, корепетитор, ръководители и сътрудници. От месец април по договор с Агенцията по заетостта - дирекция „Бюро по труда“, по национална програма „Помощ за пенсиониране“ беше сключен договор за разкриване на едно работно място за „домакин-чистач сгради“ на пълна субсидия и към момента имаме назначен такъв служител със срок на договора до април 2023г.

Материалната база, в която читалището осъществява дейността е читалищна собственост. Тази красива, централна за града ни сграда, построена през 30-те години на миналия век, остава голямото предизвикателство за поддръжка, реновиране и възстановяване. Финансовото състояние на читалището е стабилно и се постига с цената на икономии, добре разчетен бюджет и разходи. Видно от финансовия отчет през последните няколко години успяхме да спестим един немалък

финансов ресурс и надяваме се през настоящата година да успеем да извършим, така необходимия ремонт на покрива, та макар и частичен. Въпреки увеличената държавна субсидия и ежегодното допълнително финансиране от община Панагюрище, получено на проектен принцип, читалищното настоятелство е наясно, че трябва да се търсят и други начини за финансиране на ремонтните дейности в читалището. Усилията за набиране на повече средства за целите и нуждите на Читалището ще продължат и в бъдеще. Не спираме да вярваме и надяваме на възможностите за финансиране чрез европейски програми и по-специално да се отворят по-благоприятни условия за кандидатстване за финансиране на ремонтни дейности в читалище „Виделина-1865”.

Сградата на читалището и оборудването имат нужда от непрекъсната поддръжка и обновяване. Опазването на сградата и изпълнението на всички указания на инспекцията по труда, РЗИ и за пожарна безопасност бяха ежедневна грижа. Извършиха се неотложни ремонтни и технически дейности, касаещи поддръжката на материалния фонд. В началото на отоплителния сезон бяха измазани и почистени комините и улуците на читалището, както и подменени счупените керемиди. Проверени и обслужени бяха пожарогасителите в читалището. През 2021 г. читалище „Виделина -1865” кандидатства с проект „Топлина и уют” по програма за стимулиране на читалищната дейност в община Панагюрище. Целта на проекта бе да финансира закупуването на две климатични системи, за нуждите на театралната зала. Проектът беше одобрен и читалището получи максималната сума по проекта от 5000 лв. Желанието да създадем повече уют и топлина в залата доведе до проблеми в електрическите табла и по-конкретно в разпределение на токовете кръгове и неправилното натоварване на ел.предпазителите, проблем който предстои да бъде отстранен и решен. В края на годината загрижени за опазване сградата на читалището и по препоръка на органите на реда беше изградено видео наблюдение на страничните входи на читалището.

Основен източник на финансови средства за Читалището е субсидията от държавния бюджет. Ежегодно държавната субсидия за единен разход на читалищата се увеличава средно с около 10%, които целят покриването преди всичко на заплатите, осигуровките и завишените цени на

електроенергията, горивата и издръжката на читалището.

Поради социалната си роля, читалището не може да осъществява стопанска дейност на пазарен принцип. Допълнителните приходи, които може да реализира, са от: събиране на членски внос, дарения от физически и юридически лица, нерегулярни наеми от движимо и недвижимо имущество, целеви финансираня по проекти, концертни изяви на читалищните състави и групи и други- приходи, които не генерират печалби и са за издръжка на художествената дейност на читалището. За съжаление през последните две години тези допълнителни средства са много малко и това отново е в резултат на Ковид-рестрикции. Цялата счетоводно дейност, изготвяне и публикуване на ГФО-то се осъществява от Счетоводна къща „Арахна“ООД.

Съобразявайки се с наложените ограничения, през цялата година успоредно с дейностите, представени до тук, щатният персонал на читалището е ангажиран и с документното обезпечаване на дейностите, различни по вид и форма- отчети, справки, информационни карти и др. към Община Панагюрище, РЕКИЦ-Пазарджик, МК, Агенцията по вписванията, НАП, НОИ и др. В срок бяха внасяни тримесечни отчети за изразходваните от бюджета средства, средства изразходвани по проекта „Топлина и уют“ в община Панагюрище. Текущите дейности по поддръжка на сградения фонд са ежедневни-текущи ремонти, дезинфекция, почистване.

В заключение можем да кажем, че измина една трудна нетипична отчетна 2021 година, изпълнена с много предизвикателства в условията на социална дистанция и редица други ограничения. Изкуството и културата изискват публика на живо и отсъствието ѝ оказва демотивиращо влияние върху всички участници в творческия процес. Преди всичко, обаче, е важно да се опазят животът и здравето на хората.

През годините на своето съществуване читалище „Виделина— 1865“ е претърпяло редица трудности. Надживяло изпитанията на времето, читалището ще продължи да изпълнява мисията си да пази миналото, да разпространява знания, да бъде социално ориентирано, да задоволява културните потребности на обществото.

Вярваме, че ще преодолеем и изпитанието, пред което последните две година ни изправи.

Така накратко се характеризира съвременния облик на читалището ни. Искрено се надяваме с усилията на всички читалищни деятели, с помощта на общинското ръководство и цялата общественост да утвърждаваме и дописваме пъстрата история на Народно читалище “Виделина-1865”.

Уважаеми самодейци, Вие носите песента и музиката в душите си, усещате магията на театъра и се превъплъщавате в различни роли. Запазете искрата на будителството жива и я предавайте, присъединявайте към себе си нови приятели на изкуството и на читалището! Бъдете здрави, желая ви удовлетворение и повече сценични изяви!

Позволете ми да се обърна и към хората, които ръководеха читалището през отчетния период – членовете на настоятелството и Проверителната комисия с благодарност за успешната реализация на дейността, за подкрепата и отделеното лично време, за оказаното съдействие при решаване на различните проблеми.

Вярвам, че нашата читалищна общност ще продължи да се гордее със своята работа и няма да забрави, че само заедно можем да постигнем това, което желаем.

Като председател и от името на читалищното настоятелство благодаря на Общото събрание за оказаното доверие и работата през мандат 2019-2022 година.

Още веднъж благодаря на всички вас и ви желая здрава, спорна и успешна 2022 година!